

قطعاً بازار جدیدی برای صادرات آن وجود دارد که باعث شده است این قرارداد نفتی مزیت پیدا کند. علاوه بر افزایش درآمدهای ارزی، این قرارداد نفتی باعث حل انبارش میعانات گازی ایران و جلوگیری از کاهش تکلیفی گاز در فصل سرما شده است و به نوعی یک تیر و دو نشان برای ایران تعریف می‌شود.

توسعه روابط اقتصادی ایران و روسیه همگرایی اقتصادی ایران و روسیه در مواجهه با تحریم غربی‌ها

یکی دیگر از اقدامات مهم دولت سیزدهم در حوزه سیاست خارجی، توسعه روابط اقتصادی با روسیه بوده است. وجه مشترک دو کشور ایران و روسیه این است که هر دو کشور تحت تحریم‌های آمریکا و اتحادیه اروپا قرار گرفته‌اند، در نتیجه اولویت تجارت هر دو کشور در کاهش وابستگی به کشورهای غربی و توسعه تجارت با همسایگان تعریف شده است.

بررسی آمار گمرک جمهوری اسلامی ایران نشان می‌دهد که حجم تجارت ایران و روسیه نه تنها در ۲ دوره تحریم‌های آمریکا کاهش پیدا نکرده بلکه افزایش چشمگیری را نیز تجربه کرده است، به عنوان مثال در سال گذشته میزان صادرات ایران به روسیه بیش از ۱۰۰ درصد افزایش داشته است. همچنین وجود منابع سرشار نفت و گاز در ایران و روسیه زمینه مناسبی را برای توسعه همکاری‌ها بین دو کشور ایجاد می‌کند. به همین دلیل است که در ایران وزارت نفت به عنوان دستگاه مسئول کمیسیون مشترک اقتصادی جمهوری اسلامی ایران با کشور روسیه انتخاب شده است.

با توجه اهمیت توسعه روابط اقتصادی دو کشور، اولین سفر خارجی سیدابراهیم رئیسی در دیدار با ولادیمیر پوتین رئیس‌جمهور روسیه تعریف شد. این دیدار که در ۲۹ دی‌ماه سال جاری انجام شد باعث فتح بابی در روابط اقتصادی دو کشور شده و قراردادهای زیادی در جریان این سفر منعقد شدند.

۴ توافق راهبردی ایران و روسیه در حوزه نفت و گاز

البته تاکنون به دلیل رعایت ملاحظات تحریمی دو کشور، جزئیاتی از قراردادهای ایران و روسیه منتشر نشده است. جواد اوجی وزیر نفت در پاسخ به پرسشی درباره مذاکراتی که با چین و روسیه انجام شده است، گفت: به وقت مناسب درباره قراردادهایی که با کشورهای چین و روسیه امضا شده اطلاع‌رسانی می‌شود.

اما می‌توان با بررسی اظهارات مسئولین ایرانی و توصیفات کلی آنها از مذاکرات دو کشور، محورهای قراردادهای طرفین را رمزگشایی کرد. جواد اوجی وزیر نفت با اشاره به توافقات حاصله با روس‌ها می‌گوید: به جرأت می‌گویم که یکی از پربارترین سفرها بود و بسیار بیشتر از آنچه انتظار داشتیم، حاصل شد. در زمینه مشارکت در «توسعه میدان‌های نفت و گاز»، «احداث پتروپالایشگاه» و «انتقال فناوری و تجهیزات فناورانه» که به شدت مورد نیاز صنعت نفت است، توافقی‌های بسیار خوبی انجام و اسناد مهمی امضا شد که مردم ایران بزودی آثار این توافقی‌ها را در حوزه انرژی خواهند دید.

وزیر نفت درباره مذاکرات برای سوآپ گاز روسیه از خاک ایران توضیح داد و گفت: در سفر جاری بحث «سوآپ گازی روسیه» از خاک ایران مطرح شد. در ماه‌های اخیر سوآپ گازی از ترکمنستان به آذربایجان از خاک ایران محقق شد که همین پیشنهاد به طرف روس سوآپ گازی از این کشور از آذربایجان به جنوب ایران به منظور صادرات مطرح شد که می‌توان این گاز را در قالب ال‌ان‌جی به هر نقطه‌ای در جهان صادر کرد.

امضای قرارداد تکمیل راه‌آهن رشت- آستارادر کریدور شمال-جنوب

البته قراردادهای توافقات ایران و روسیه تنها ذیل حوزه صنعت نفت و گاز تعریف نمی‌شود. علی‌بهادری جهرمی سخنگوی دولت با اشاره به توافقات ترانزیتی دو کشور گفت: در حوزه راه آهن و تکمیل کریدور شمال-جنوب (تصویر ۷) توافقی‌های بسیار خوبی میان ایران و روسیه اجرایی و عملیاتی شده است و حتی قراردادهایی در این زمینه امضا شد و برخی مسائل نیز در انجام مقدمات برای امضای قرارداد است.

سیداحسان خاندوزی وزیر امور اقتصادی و دارایی نیز درباره قرارداد تکمیل کریدور ریلی شمال-جنوب با روسیه گفت: در مورد دالان تجاری یا کریدور شمال-جنوب توافقات خوبی صورت گرفت که بتوانیم با تکمیل قطعه‌ای از راه‌آهن رشت-آستارا، بندرعباس را از طریق راه‌آهن به شرق روسیه و سن پترزبورگ متصل کنیم و در مرحله بعد این خط آهن به شمال شرق اروپا و فنلاند متصل شود.

تأسیس بانک مشترک بین ایران و روسیه برای تسویه روبلی-ریالی

تأسیس چند بانک مشترک و برقراری نظام روبلی-ریالی نیز از جمله دیگر محورهای

هر چند احیای روابط اقتصادی با کشورهای منطقه و همسو بعد از ۸ سال سردی روابط امری زمانبر است تا دوباره اعتماد کشورها به یکدیگر جلب شود، اما به نظر می‌رسد در دولت سیزدهم این امر با سرعت قابل توجهی در حال انجام است که قطعاً ثمرات آن بزودی در زندگی معیشت مردم دیده خواهد شد

نظر می‌رسد در دولت سیزدهم این امر با سرعت قابل توجهی در حال انجام است که قطعاً ثمرات آن بزودی در زندگی معیشت مردم دیده خواهد شد

توافقات دو کشور بود. سیداحسان خاندوزی وزیر امور اقتصادی و دارایی در این باره می‌گوید: فرصت خوبی برای گفت‌وگو با بانک همکار با بانک ملی ایران در روسیه انجام دادم که بخشی از سهام آن بانک متعلق به بانک ملی ایران است و مشکلات به نحو خوبی شناسایی و قرار شد تجار ایرانی که با روسیه کار می‌کنند، بتوانند از شبکه بانکی مشترک بین ایران و روسیه استفاده کنند. خاندوزی ادامه داد: همچنین دانشجویان زیادی از ایران در روسیه هستند که توافق شد این افراد بتوانند کارت بانک روسی داشته باشند و با این کارت بتوانند هم در روسیه و هم در ایران کارهای خود را انجام دهند.

تخصیص خط اعتباری روس‌ها برای احداث نیروگاه سیریک

همچنین توافقات خوبی نیز در حوزه نیروگاهی بین ایران و روسیه امضا شده است. محمد مرادی مجری طرح سد گتوند گفت: در حال حاضر تنها مسأله تأمین و نصب تجهیزات نیروگاه ۶۴۰ مگاواتی در فاز توسعه باقی مانده است. خبرها حاکی از آن است که در سفر اخیر رئیس‌جمهور به روسیه مقرر شد خط اعتباری روس‌ها برای توسعه پروژه‌ها از جمله نیروگاه سد گتوند احیا شود.

سیداحسان خاندوزی وزیر امور اقتصادی و دارایی نیز در این باره می‌گوید: تعامل با کشورهای دوست و همسو تاکنون دستاوردهای قابل توجهی را برای کشور داشته است و رویکرد منطقه‌گرایی دولت در حال ثمر دادن است. به عنوان مثال اولین ثمره گسترش تعاملات با روسیه رخ داد و آنها در نامه رسمی به وزارت اقتصاد اعلام کردند که اولین بخش از خط اعتباری برای احداث نیروگاه سیریک تخصیص داده شده است و این ادامه نیز خواهد داشت. در مجموع به نظر می‌رسد که اگر سفر رئیس‌جمهور و وزیر نفت به ترکمنستان منجر به امضای یک قرارداد سوآپ گازی در حاشیه نشست اجلاس اکو شده است، سفر سیدابراهیم رئیسی و تیم همراه به روسیه منجر به امضای تعداد زیادی قرارداد و تفاهنامه در حوزه‌های مختلف شده است.

هر چند احیای روابط اقتصادی با کشورهای منطقه و همسو بعد از ۸ سال سردی روابط امری زمانبر است تا دوباره اعتماد کشورها به یکدیگر جلب شود، اما به نظر می‌رسد در دولت سیزدهم این امر با سرعت قابل توجهی در حال انجام است که قطعاً ثمرات آن بزودی در زندگی معیشت مردم دیده خواهد شد.